

Schriftelijke vraag

Artikel 54 Reglement van orde voor de vergaderingen
en andere werkzaamheden van de Raad

Zaaknummer: 20632-2025

Schriftelijke vraag aan ☒ het college van burgemeester en wethouders ☐ de burgemeester

Onderwerp: Regulering bestrijdingsmiddelen

Wetenschappelijk onderzoek naar de effecten van pesticidgebruik maken het steeds aannemelijker dat blootstelling aan te hoge concentraties leidt tot gezondheidsschade en wijzen op een correlatie tussen pesticidgebruik en neurale aandoeningen zoals parkinson en autisme. Daarnaast gaan de insectenpopulaties in gebieden met (hoog) pesticidgebruik fors achteruit met alle gevolgen voor de biodiversiteit van dien.

Het pesticidgebruik leidt dan ook tot toenemende maatschappelijke zorgen en spanningen. Wetenschappers luiden de noodklok over de risico's van het grootschalig gebruik van deze middelen voor mens, dier en het milieu. Burgers spannen rechtszaken aan tegen telers die veel of specifieke omstreken bestrijdingsmiddelen gebruiken en in toenemende mate verbieden of beperken rechters het gebruik van deze middelen.

Ook in onze gemeente is er sprake van teelten waarbij intensief gebruik van bestrijdingsmiddelen plaatsvindt zoals lelieteelt. Dit vindt ook plaats (te dicht) in de buurt van woningen. Onlangs publiceerde Follow the Money hier een artikel over waaruit blijkt dat dit ook in de gemeente Maashorst het geval is.¹

De overheid/gemeente heeft de plicht om het gebruik van (schadelijke) bestrijdingsmiddelen te minimaliseren in kwetsbare gebieden zoals in de buurt van zwakkeren, kinderen en natuur en heeft daarnaast een zorgplicht naar haar inwoners toe dat toeziet op een veilige leefomgeving. Dit is ook in de omgevingsvisie van onze gemeente bevestigd. Hierin staat o.a. dat we de gezondheid van onze inwoners willen beschermen door te kijken naar het verminderen van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen.²

Om te voorkomen dat burgers tegenover elkaar of tegenover de gemeente komen te staan in de rechtbank, hebben Natuur & Milieu en Urgenda de afgelopen maanden gewerkt aan een handleiding voor gemeenten.³ Hierin staan alle juridische handvatten uitgeschreven die gemeenten hebben om pesticidgebruik te reguleren. Deze handleiding wordt ondersteund door o.a. de Parkinson Vereniging, Vogelbescherming Nederland, KWF Kankerbestrijding en tal van andere maatschappelijke organisaties.

¹ <https://www.ftm.nl/artikelen/tienduizenden-nederlanders-wonen-naast-giftig-lelieveld>.

² [Omgevingsvisie gemeente Maashorst](#), hoofdstuk 4, blz. 41.

³ Zie ook [ingekomen stuk 1378](#) d.d. 24-02-2025.

Vragen:

1. Heeft het college kennisgenomen van de hierboven genoemde handleiding en het artikel van Follow the Money?
2. Erkent het college de genoemde schadelijke effecten van pesticidegebruik?
3. Vindt het college ook dat sprake is van (te) intensief gebruik van pesticiden?
4. Is het college ook van mening dat de gemeente de plicht heeft het gebruik van (schadelijke) bestrijdingsmiddelen te minimaliseren?
5. Wat is uw grondhouding t.o.v. deze handleiding en de daarin genoemde mogelijke maatregelen?
6. Welke maatregelen neemt u op dit moment al om de negatieve gezondheidseffecten door pesticidegebruik te minimaliseren?
7. Welke maatregelen om de negatieve gezondheidseffecten door pesticidegebruik te minimaliseren bent u (verder) van plan in te zetten en op welke termijn?

Ondertekening:

Datum indiening	:	17-3-2025
Fractie	:	Maashorst Vooruit, Voor De Dorpen
Naam indiener	:	Bas Keijzer, Davy van der Ven
Einddatum	:	16-04-2025
iBabs ID nr.	:	121

Antwoord op schriftelijke vraag

Artikel 54 Reglement van orde voor de vergaderingen
en andere werkzaamheden van de Raad

Antwoord door:	☒ college van burgemeester en wethouders	☐ burgemeester
Datum: 8-4-2025		
Vraag: 1. Heeft het college kennisgenomen van de hierboven genoemde handleiding en het artikel van Follow the Money? 2. Erkent het college de genoemde schadelijke effecten van pesticidegebruik? 3. Vindt het college ook dat sprake is van (te) intensief gebruik van pesticiden? 4. Is het college ook van mening dat de gemeente de plicht heeft het gebruik van (schadelijke) bestrijdingsmiddelen te minimaliseren? 5. Wat is uw grondhouding t.o.v. deze handleiding en de daarin genoemde mogelijke maatregelen? 6. Welke maatregelen neemt u op dit moment al om de negatieve gezondheidseffecten door pesticidegebruik te minimaliseren? 7. Welke maatregelen om de negatieve gezondheidseffecten door pesticidegebruik te minimaliseren bent u (verder) van plan in te zetten en op welke termijn? Antwoord: 1. Het college heeft kennisgenomen van de Gemeentelijke Handleiding Regulering Bestrijdingsmiddelen en het artikel van Follow the Money. 2. Het college erkent de negatieve effecten van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. 3. In de reguliere landbouw wordt vaak intensief gebruik gemaakt van gewasbeschermingsmiddelen om een goede opbrengst te waarborgen. Bij dit gebruik moeten onze ondernemers zich houden aan de bestaande wet- en regelgeving. Met het oog op het beschermen van de gezondheid en van de biodiversiteit moet ernaar worden gestreefd dit gebruik te minimaliseren. 4. De gemeente is medeverantwoordelijk voor een gezonde en veilige leefomgeving. Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen minimaliseren hoort hier ook bij, omdat het gebruik van deze middelen schadelijke effecten kan hebben op de gezondheid. Tegelijkertijd is er strikt genomen geen sprake van een plicht vanuit de gemeente. Verder valt de regulering van deze middelen primair onder landelijke en Europese wetgeving. 5. Het college staat positief ten opzichte van de handleiding en daarin genoemde mogelijke maatregelen. Zoals in de handleiding wordt besproken, is het voor de gemeente vaak nog onduidelijk op welke manier het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen kan worden beperkt. We zien de handleiding dan ook als een waardevol gereedschap. Een aantal mogelijke maatregelen hadden wij al in beeld, zoals het opnemen van regels in ons omgevingsplan en de mogelijkheden voor pachtbeleid. 6. Op dit moment hanteren we een gewasbeschermingszone van 50 meter tot woon- en verblijfslocaties (ook wel spuitvrije zone genoemd). Er is echter geen wet- en regelgeving ten aanzien van spuitvrije zones. De afstand van 50 meter is een vuistregel die op jurisprudentie van de Raad van State rust. In theorie is het mogelijk om in bepaalde situaties een kleinere afstand te hanteren. Dit moet wel stevig gemotiveerd worden, waarbij de specifieke situatie zorgvuldig moet worden onderzocht.		

Naast het aanwijzen van spuitvrije zones hecht de gemeente waarde aan duurzaam gebruik van de grond bij het verpachten van landbouwgrond. In onze selectiecriteria worden dan ook punten toegekend voor eco-activiteiten, zoals beschreven in het selectiedocument. Op deze manier wenst de gemeente op pachtgronden teelten te bevorderen waar minder of geen chemische gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt.

7. Vanuit team Groene Leefomgeving gaan we onderzoeken hoe de Gemeentelijke Handleiding Regulering Bestrijdingsmiddelen vertaald kan worden naar ons gemeentelijk beleid. We starten hier in de tweede helft van 2025 mee. Bij dit onderzoek consulteren we breed met stakeholders, waaronder de agrarische sector. Bij het werken aan verbeteringen is het cruciaal om met de sector in dialoog te zijn en blijven en om dit onderwerp van verschillende invalshoeken te belichten.